

Nadere Ecologische Onderzoeken Heiligeboom Moergestel

Onderzoek naar jaarrond
beschermde nesten en
marterachtigen

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

projectnummer 0479561.100
revisie 00
13 juli 2023

Nadere Ecologische Onderzoeken Heiligeboom Moergestel

Onderzoek naar jaarrond beschermde nesten en marterachtigen

projectnummer 0479561.100

revisie 00

13 juli 2023

Auteurs

A.L.G. van der Linden

Opdrachtgever

BPD Ontwikkeling B.V.

Gecontroleerd

M. Poelman

datum	beschrijving	vrijgave
13 juli 2023	Definitief 00	P Kennes

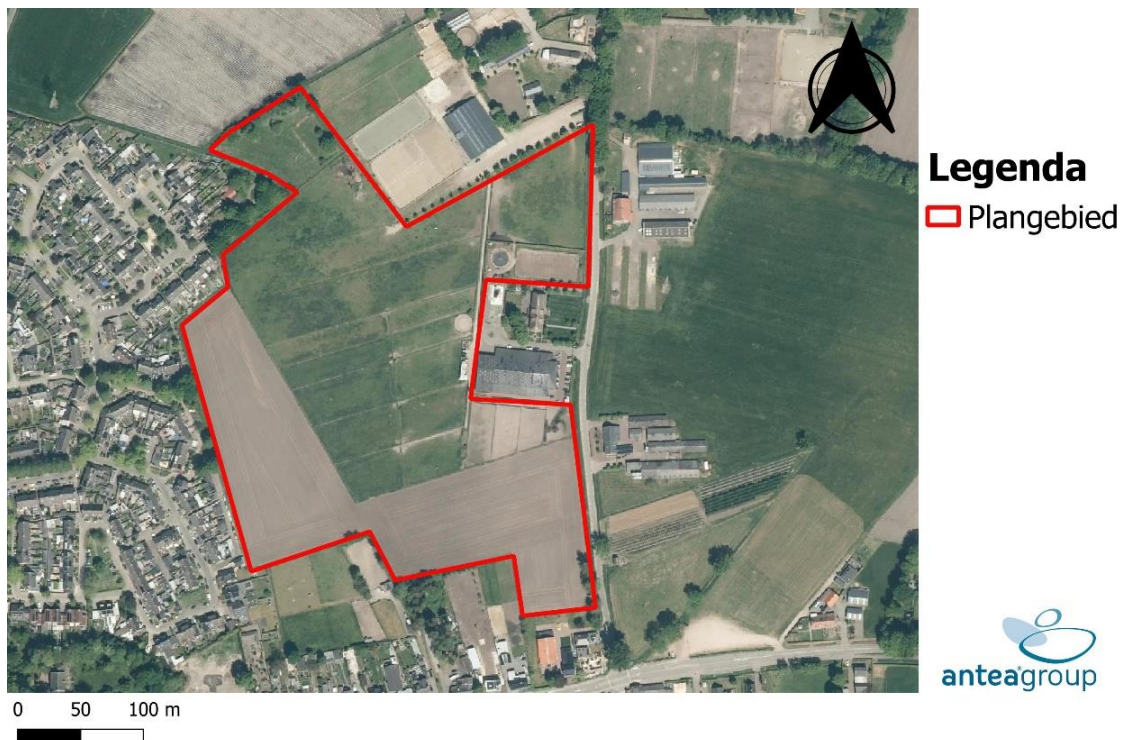
Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Huidige situatie	5
1.3	Planvoornemen	5
1.4	Doel	5
1.5	Leeswijzer	5
2.	Wettelijk kader	6
2.1	Algemeen	6
2.2	Wnb - soortbescherming	6
2.3	Ontheffingsplicht	6
2.4	Zorgplicht	7
3.	Methoden	8
3.1	Jaarrond beschermde nesten (boomvalk, ransuil en sperwer)	8
3.2	Jaarrond beschermde nesten (huismus)	9
3.3	Jaarrond beschermde nesten (steenuil)	9
3.4	Marterachtigen (bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter)	10
3.5	Overzicht veldbezoeken	12
4.	Resultaten	13
4.1	Jaarrond beschermde nesten (boomvalk, ransuil en sperwer)	13
4.2	Jaarrond beschermde nesten (huismus)	14
4.3	Jaarrond beschermde nesten (steenuil)	17
4.4	Marterachtigen	18
5.	Effectbeoordeling	20
5.1	Jaarrond beschermde nesten (huismus)	20
5.2	Jaarrond beschermde nesten (steenuil)	21
5.3	Marterachtigen (bunzing en steenmarter)	22
6.	Conclusies en aanbevelingen	23
6.1	Jaarrond beschermde nesten	23
6.2	Marterachtigen	23
7.	Bronnen	25

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

BPD Ontwikkeling B.V. is voornemens om de woonwijk Heiligeboom te realiseren. Het plangebied ligt ten oosten van de woonwijk Oostelvoortjes, ten westen van de Heiligenboomweg en ten noorden van de Oirschotseweg te Moergestel (gemeente Oisterwijk, Provincie Noord-Brabant). De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1.1.

Figuur 1.1. Gedetailleerde ligging van het plangebied. Bron: QGIS-PDOK, 2023.

Uit de natuurtoets is naar voren gekomen dat in (de directe omgeving van) het plangebied biotopen aanwezig zijn die geschikt zijn als leefgebied voor vogels met jaarrond beschermd nest (boomvalk, huismus, ransuil, sperwer en steenuil), vleermuizen en marterachtigen (bunzing, hermelijn, wezel, steenmarter). Deze soorten zijn beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) en staan vermeld in artikel 3.1 en 3.10, onderdeel A. Wanneer vaste verblijfplaatsen en/of essentiële leefgebieden aangetast worden, is dit in overtreding met de Wnb. Ook is het verboden soorten van artikel 3.1 te verstoren. Om te bepalen of dit het geval is als gevolg van het voornemen is nader onderzoek uitgevoerd. In voorliggende rapportage zijn de resultaten van het nader onderzoek naar vogels met jaarrond beschermde nesten en marterachtigen beschreven. Er is geen onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd, omdat op basis van de bekende plannen geen effecten op vleermuizen verwacht worden.

1.2 Huidige situatie

Het plangebied betreft agrarisch landschap met weilanden waar paarden grazen en een akker. Het gebied wordt omkaderd door kavelsloten. Langs de akkerranden en sloten is (ruige) (oever)vegetatie aanwezig met onder andere soorten als vogelwikke, haagwinde, brandnetel, duizendblad, jacobskruiskruid en riet. Tevens zijn er delen met (braam)struweel en aan de noordwestzijde is een lage bomenrij met knotwilgen aanwezig. Het deel aan de noordzijde betreft een grasveld met een speelplaats in de vorm van twee voetbalgoals en een omheind hondenlosloopveld. Aan de noordzijde van dit deel groeit een bosschage met diverse loofbomen en dicht braamstruweel. Er ligt tevens een sloot met ruige oevervegetatie met diverse plantensoorten rondom. Deze sloot was bij de bezoeken in het najaar 2022/de winter 2023 droog en was bij de veldbezoeken in de lente/zomer 2023 watervoerend.

Het plangebied grenst aan het perceel aan de Heiligenboom 1. In het huidige voornemen wordt de bebouwing niet aangetast, maar mogelijk is wel sprake van verstoring of effecten op essentieel leefgebied van soorten die op dit terrein voorkomen. Om deze reden is dit perceel wel meegenomen in het nader onderzoek. Heiligenboom 1 bestaat uit gedeeltelijk verhard terrein, groenstroken, erfbeplanting, bebouwing en faciliteiten ten behoeve van paardensport. De erfbeplanting in het onderzoeksgebied bestaat uit aangeplante bomen en struwelen. Het perceel wordt grotendeels omzoomd door een haagbeukenhaag. De bebouwing in het gebied bestaat uit een woonhuis, een paardenstal en enkele schuren. Ten tijden van het onderzoek was een tweede woonhuis in aanbouw.

1.3 Planvoornemen

Het huidige planvoornemen bestaat onder andere uit het realiseren van een nieuwe, mogelijk natuurinclusieve, woonwijk met woningen, wegen, parkeerplaatsen, groenstructuren en watergangen. Het voornemen staat nog niet vast, maar wordt te zijner tijd toegevoegd aan het bestemmingsplan. Wel is bekend dat bij het voornemen geen bomen worden gekapt of watergangen worden gedempt. Het is onbekend wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd en hoe lang deze zullen duren.

1.4 Doel

Het doel van voorliggende rapportage is het inzichtelijk maken van de resultaten van het nader onderzoek naar beschermde soorten. Tevens wordt beschreven of verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming overtreden worden, wat de consequenties hiervan zijn en of er een noodzaak is tot het aanvragen van een ontheffing Wet natuurbescherming – onderdeel soorten.

1.5 Leeswijzer

Het rapport is als volgt opgezet:

- In Hoofdstuk 2 wordt het wettelijk kader van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten beschreven. Hier wordt aan getoetst in voorliggend document;
- Hoofdstuk 3 beschrijft de methodiek van de soort-specifieke onderzoeken;
- In Hoofdstuk 4 zijn de resultaten van de onderzoeken gepresenteerd;
- In Hoofdstuk 5 vindt de toetsing en beoordeling plaats van de in Hoofdstuk 4 gepresenteerde bevindingen;
- Hoofdstuk 6 bevat de conclusies.

2. Wettelijk kader

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden. In de voorliggende toetsing wordt ingegaan op de bescherming van soorten zoals die verankerd is in de Wet natuurbescherming. Hier zal in hoofdstuk 5 aan getoetst worden.

2.2 Wnb - soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief Bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen; opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen; eieren te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te verstoren. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen of om opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast is het verboden om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 nooit opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Daarbij dient opgemerkt te worden dat een aantal vogelsoorten ook vallen onder artikel 3.5 en daarom niet verstoord mogen worden.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Voor soorten in onderdeel A, behorende bij artikel 3.10, geldt een verbod op het opzettelijk doden of vangen van dieren, en opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in onderdeel B, behorende bij artikel 3.10, geldt een verbod op het opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en onwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

2.3 Ontheffingsplicht

Indien bij het voornemen gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, en deze niet volledig gemitigeerd kunnen worden of wanneer een toetsing gewenst is – dan is het mogelijk om een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie (1-3).

2.4 Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield, gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

3. Methoden

3.1 Jaarrond beschermde nesten (boomvalk, ransuil en sperwer)

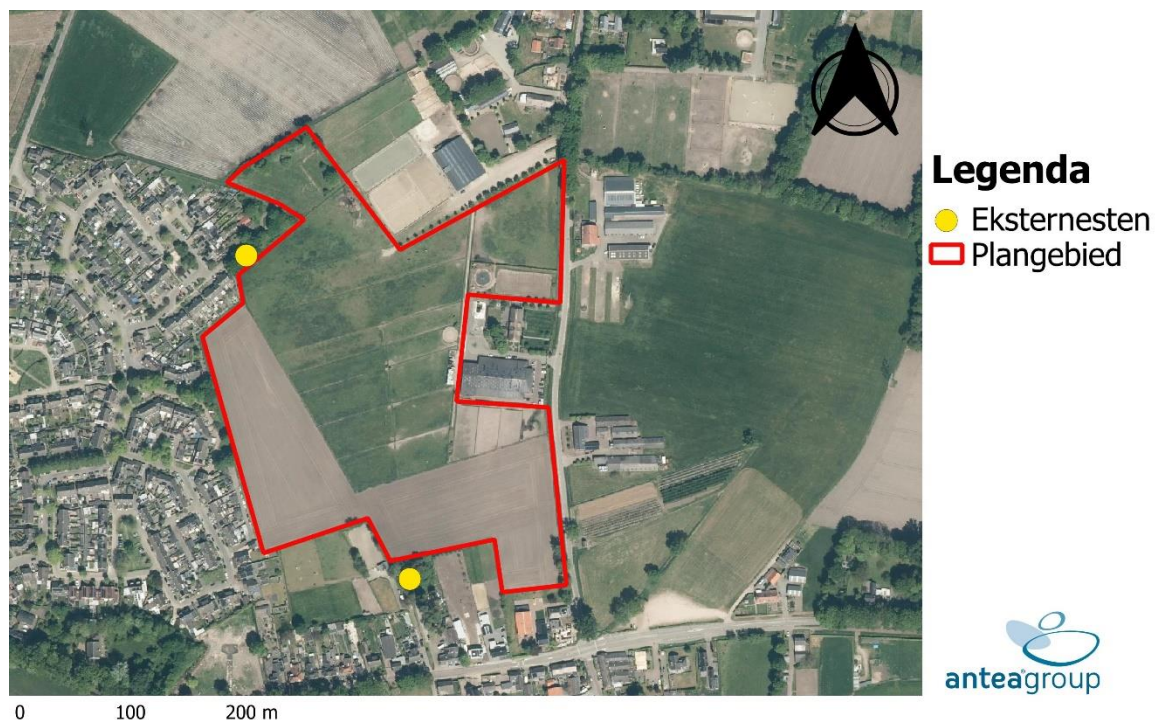
Er zijn twee eksternesten aan de rand van het plangebied aanwezig die gebruikt kunnen worden door de boomvalk, ransuil en/of sperwer (figuur 3.1). De bomen met de nesten blijven door het voornemen behouden, maar wel kan sprake zijn van verstoring of aantasting van essentieel leefgebied.

Voor onderzoek naar de boomvalk, ransuil en sperwer is geen BIJ12 protocol aanwezig. Hierom wordt het broedvogelmonitoring protocol van SOVON aangehouden.

Onderzoek naar de boomvalk kan plaatsvinden van 25 april tot 31 augustus. In deze periode moet op minimaal 2 momenten gemonitord worden. De globale voortplanting bestaat uit balts in april, broeden in mei/juni en uitvliegen van jongen in juli/augustus. Het onderzoek vindt plaats bij geschikt weer (geen regen, geen harde wind) en op het juiste moment van de dag (tussen zonsopkomst en zonsondergang).

Onderzoek naar de ransuil kan plaatsvinden van 15 februari tot 15 juli. In deze periode moet op minimaal 2 momenten gemonitord worden. De globale voortplanting bestaat uit: balts in februari/maart, legperiode eind maart tot half april en bedelende jongen in mei/juni. Het onderzoek vindt plaats bij geschikt weer (geen regen, geen harde wind) en op het juiste moment van de dag (tussen zonsondergang en zonsopkomst). Ook is contact geweest met de ransuilenwerkgroep van IVN Oisterwijk.

Onderzoek naar de sperwer kan plaatsvinden van 25 maart tot 10 juli. In deze periode moet op minimaal 2 momenten gemonitord worden. De globale voortplanting bestaat uit nestbouw en balts in maart/mei, broeden van eind april tot juni en uitvliegende jongen in juni/juli. Het onderzoek vindt plaats bij geschikt weer (geen regen, geen harde wind) en op het juiste moment van de dag (tussen zonsopkomst en zonsondergang).

Figuur 3.1. Ligging van eksternesten welke mogelijk nestgelegenheid bieden aan de boomvalk, ransuil en sperwer. Bron ondergrond: QGIS-PDOK, 2023.

3.2 Jaarrond beschermde nesten (huismus)

Het plangebied grenst aan de oostzijde aan de Heiligenboom 1. Dit adres wordt begrensd door een haag, welke mogelijk essentieel is voor huismussen. Ook kunnen zich op het perceel nesten van de huismus bevinden, welke door de werkzaamheden verstoord kunnen worden (figuur 3.2). Om dit effect te kunnen bepalen is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van huismussen bij Heiligenboom 1.

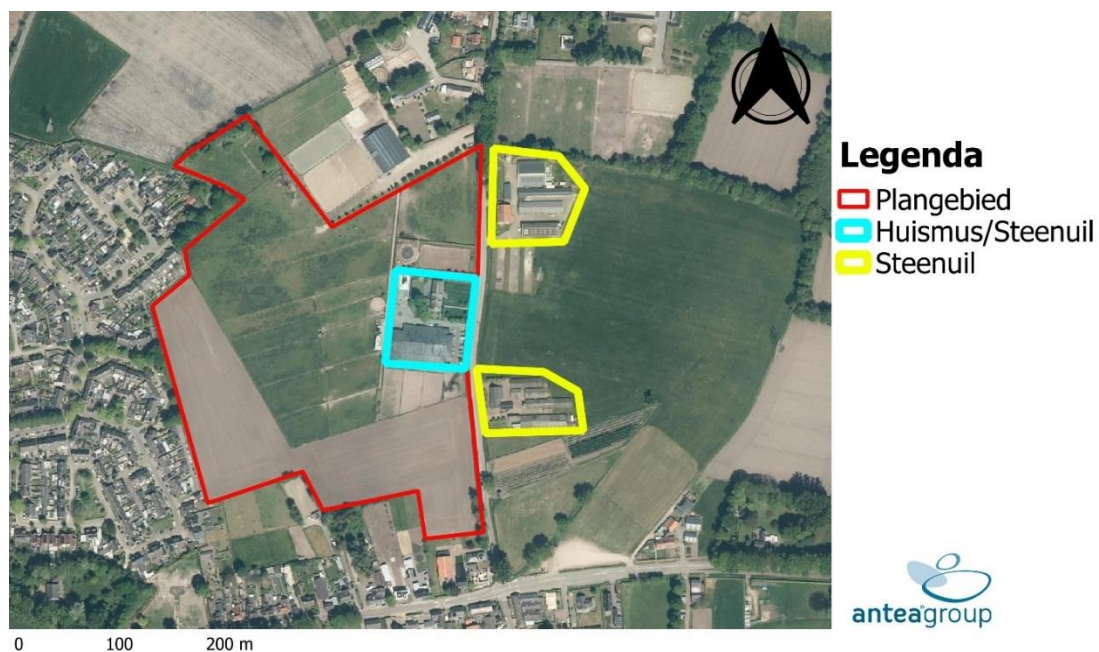
In het onderzoek is het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023) aangehouden. Er zijn drie gerichte veldbezoeken gebracht in de periode 10 maart tot en met 20 juni waarvan minimaal één bezoek in de optimale periode heeft plaatsgevonden (1 april tot en met 15 mei). De bezoeken hebben minimaal een uur geduurd en vonden plaats onder geschikte weersomstandigheden (geen regen, geen kou, geen harde wind, geen hitte) en op het juiste moment van de dag (enkele uren na zonsopkomst enkele uren voor zonsondergang).

Tijdens het nader onderzoek is gelet op mogelijk nest-indicerend gedrag van de huismus. Onder nest-indicerend gedrag wordt verstaan: bezoek van een huismus aan een (waarschijnlijke) nestplaats, transport van nestmateriaal, transport van voedsel of ontlasting pakketjes, aanwezigheid van zingende mannetjes of bedelende jongen.

3.3 Jaarrond beschermde nesten (steenuil)

Het plangebied biedt geschikt foerageergebied voor de steenuil. Daarnaast kunnen zich nestplaatsen bevinden in of bij de bebouwing aan de Heiligenboom 1 en (bij boerenerven) in de directe omgeving van het plangebied. De onderzochte percelen zijn weergegeven in figuur 3.2.

In het onderzoek is het Kennisdocument Steenuil (BIJ12, 2017) aangehouden. Er zijn drie avondbezoeken gebracht in de periode 1 februari tot en met 30 april 2023, met minstens één maand tussen het eerste en het laatste bezoek. Twee bezoeken vonden plaats in de meest optimale periode (15 februari tot en met 15 april). De bezoeken vonden plaats vanaf minimaal een halfuur na zonsondergang en duurden gemiddeld twee uur. Tijdens de bezoeken is gebruik gemaakt van een speaker waarmee de baltsroep van de steenuil is afgespeeld om een territorium-indicerende reactie van eventueel in het gebied voorkomende steenuilen uit te lokken. Daarnaast is éénmaal overdag gezocht in de bebouwing aan de Heiligenboom 1 naar gebruikssporen die duiden op een nestplaats (Figuur 3.1). Ook is contact opgenomen met de steenuilenwerkgroep van IVN Oisterwijk.

Figuur 3.2. Percelen in de omgeving die onderzocht zijn op de aanwezigheid van nestplaatsen van de huismus en/of steenuil.
Bron ondergrond: QGIS-PDOK, 2023.

3.4 Marterachtigen (bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter)

De agrarische percelen bieden foerageergebied voor marterachtigen terwijl lijnvormige elementen in de vorm van watergangen, ruigtes en struwelen verblijfplaatsen en looproutes bieden. Ook zijn bij bebouwing buiten het plangebied beschutte locaties aanwezig waar zich verblijfplaatsen kunnen bevinden en zijn er een konijnenburcht en konijnenholen aanwezig in het noorden van het plangebied die als verblijfplaats kunnen dienen.

In het onderzoek is de Handreiking Kleine Marters van de Provincie Noord-Brabant (Bouwens, 2017) aangehouden. In het onderzoek is gebruik gemaakt van wildcamera's, waarbij in totaal zes camera's zijn ingezet. Om de detectiekans te verhogen zijn drie verschillende methodes gebruikt; de losse wildcamera, mostela en struikrover. Er bestaat geen handreiking waarin wordt beschreven hoe de steenmarter onderzocht dient te worden. Enkele methoden uit de Handreiking Kleine Marters zijn ook effectief voor de steenmarter, hierom is ook voor de steenmarter de Handreiking Kleine Marters aangehouden.

Losse wildcamera

Met behulp van een losse wildcamera kunnen schuwe en nacht-actieve dieren worden waargenomen. Deze methode is met name geschikt voor grotere marterachtigen zoals de bunzing en steenmarter, maar ook de wezel en hermelijn kunnen met een losse wildcamera worden waargenomen. Om de trefkans te vergroten is gebruik gemaakt van lokstoffen (pindakaas en stroop). Er zijn in het onderzoek twee losse wildcamera's gebruikt.

Mostela

De mostela is een speciale kist waarin een wildcamera geplaatst kan worden. De mostela is compleet afgesloten, maar marterachtigen kunnen de kist in door een opengewerkte tunnel die door de kist heen bevestigd is. Eenmaal in de kist, heeft de wildcamera zicht op de marterachtige waardoor deze wordt vastgelegd op foto. De mostela is voornamelijk bedoeld voor de wezel en hermelijn, maar ook de bunzing, boommarter en steenmarter worden sporadisch door de mostela vastgelegd. Er is in het onderzoek één mostela gebruikt.

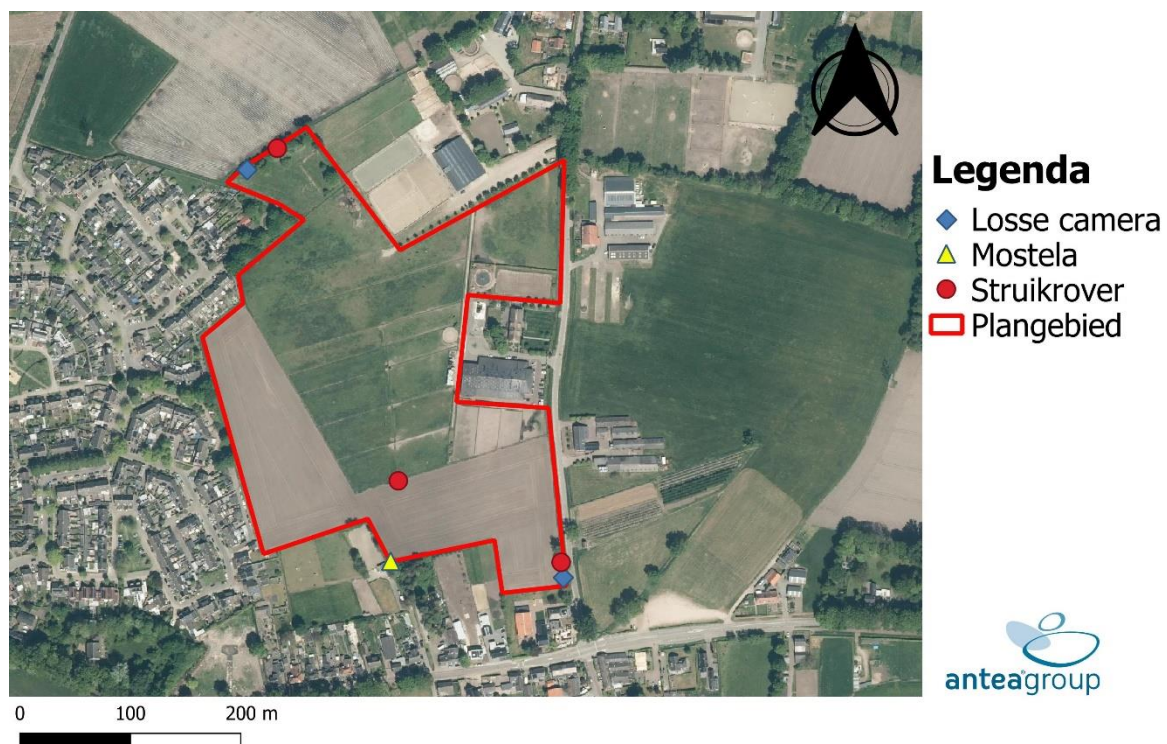
Struikrover

De struikrover is een pvc buis die aan één kant dicht is en aan de andere kant open. Aan de dichte kant is een wildcamera bevestigd. Naast kleine marters worden ook regelmatig andere marterachtigen (zoals de steenmarter) waargenomen met struikrovers. De wildcamera in de struikrover is gemonteerd op een plank waarin aan de open kant van de struikrover een blik sardines geplaatst kan worden. In het blik sardines wordt een gaatje geprikt. Het principe is dat marterachtigen op de geur afkomen en bij het ruiken aan het blik sardines worden gefotografeerd. Er zijn in het onderzoek drie struikrovers gebruikt.

In Figuur 3.3 zijn de locaties waar het onderzoeksmateriaal is geplaatst weergegeven. Voor de plaatsing van het veldmateriaal is aan de volgende punten gedacht:

- a) De ecologie van de marterachtigen;
- b) Potentieel geschikte verblijfplaatsen;
- c) Diefstalgevoeligheid;
- d) Gevoeligheid voor waterschade.

Tijdens de overige inventarisaties is gelet op sporen, prooi-resten, prooidiersoorten voor de marterachtigen en eventuele zichtwaarnemingen van marterachtigen. Het onderzoek naar marterachtigen heeft plaatsgevonden in de periode 29 maart 2023 tot en met 10 mei 2023. Het onderzoek heeft hiermee zes weken geduurd.

Figuur 3.3. Locaties waar de cameravallen zijn geplaatst ten behoeve van het marteronderzoek. Bron ondergrond: QGIS-PDOK, 2023.

3.5 Overzicht veldbezoeken

In Tabel 3.1 is een overzicht gegeven van de data van de veldbezoeken. De bezoeken zijn uitgevoerd door deskundige ecologen van Antea Group.

Tabel 3.1. Overzicht veldbezoeken.

Datum	Tijdstip	Weer	Soortgroep	Activiteit
14 maart 2023	14:30 – 16:00	N.v.t.	Boomvalk, ransuil, sperwer	Inventarisatie mogelijk jaarrond beschermde nesten in bomen.
14 maart 2023	13:00 – 14:30	N.v.t.	Steenuil	Bezoek bebouwing Heiligenboom 1 voor nestplaatsen steenuil.
14 maart 2023	19:15 – 20:45	3 °C, helder, windkracht 1	Steenuil	Inventarisatie territorium (balsroep).
			Ransuil	Inventarisatie territorium (balsroep).
29 maart 2023	13:00 – 15:00	14 °C, bewolkt, windkracht 1	Marterachtigen	Plaatsen wildcamera's.
			Sperwer	Monitoring eksternesten.
5 april 2023	22:00 – 00:00	6 °C, helder, windkracht 1	Steenuil	Inventarisatie territorium (balsroep).
			Ransuil	Inventarisatie territorium (roep).
11 april 2023	11:00 – 12:30	12 °C, bewolkt, windkracht 2	Marterachtigen	Vervangen SD-kaarten, batterijen en lokstoffen bij wildcamera's.
			Sperwer	Monitoring eksternesten.
18 april 2023	21:30 – 23:30	11 °C, helder, windkracht 3	Steenuil	Inventarisatie territorium (balsroep).
			Ransuil	Inventarisatie territorium (roep).
25 april 2023	10:30 – 12:00	8 °C, bewolkt, windkracht 1	Marterachtigen	Vervangen SD-kaarten, batterijen en lokstoffen bij wildcamera's.
			Boomvalk, sperwer	Monitoring eksternesten.
1 mei 2023	19:00 – 20:00	15 °C, helder, windkracht 3	Huismus	Inventarisatie nestplaatsen en essentieel leefgebied
10 mei 2023	10:00 – 11:30	16 °C, bewolkt, windkracht 1	Marterachtigen	Ophalen wildcamera's.
			Boomvalk, sperwer	Monitoring eksternesten.
17 mei 2023	19:00 – 20:30	15 °C, helder, windkracht 3	Huismus	Inventarisatie nestplaatsen en essentieel leefgebied
22 mei 2023	20:15 – 23:00	17 °C, helder, windkracht 3	Boomvalk, sperwer	Monitoring eksternesten.
			Ransuil	Inventarisatie nesten (bedelroep).
12 juni 2023	20:30 – 23:30	27 °C, helder, windkracht 2	Boomvalk, sperwer	Monitoring eksternesten.
			Ransuil	Inventarisatie nesten (bedelroep).
13 juni 2023	19:45 – 21:30	22 °C, helder, windkracht 3	Huismus	Inventarisatie nestplaatsen en essentieel leefgebied

4. Resultaten

4.1 Jaarrond beschermde nesten (boomvalk, ransuil en sperwer)

Bij het onderzoek zijn geen boomvalken, ransuilen en sperwers waargenomen. Na contact met de werkgroepen van IVN Oisterwijk is gebleken dat zij een inventarisatieronde op 26 juni 2023 hebben uitgevoerd voor de ransuil. Ook bij dit bezoek zijn geen bedelende jongen gehoord. Doordat de boomvalk, ransuil en sperwer niet in (de nabijheid van) het plangebied zijn waargenomen, kan het voorkomen van deze soorten worden uitgesloten. Er is geen sprake van effecten van het planvoornemen op de boomvalk, ransuil en sperwer.

Datum	Soort	Tijd	Bevinding
14 maart 2023	Ransuil	19:15 – 20:45	Geen baltsroep van ransuil gehoord
29 maart 2023	Sperwer	13:00 – 15:00	Geen sperwer waargenomen, wel foeragerende buizerd naast plangebied
5 april 2023	Ransuil	22:00 – 00:00	Geen roep van ransuil gehoord
11 april 2023	Sperwer	11:00 – 12:30	Geen sperwer waargenomen
18 april 2023	Ransuil	21:30 – 23:30	Geen roep van ransuil gehoord
25 april 2023	Boomvalk Sperwer	10:30 – 12:00	Geen boomvalk waargenomen Geen sperwer waargenomen Overvliegende ooievaar over het plangebied
10 mei 2023	Boomvalk Sperwer	10:00 – 11:30	Geen boomvalk waargenomen Geen sperwer waargenomen
22 mei 2023	Boomvalk Sperwer	20:15 – 21:30	Geen boomvalk waargenomen Geen sperwer waargenomen Vrouwelijke torenvalk foerageert binnen het plangebied Veel gierzwaluwen actief boven woonwijk Oostelvoortjes
22 mei 2023	Ransuil	21:30 – 23:00	Geen bedelende ransuilen gehoord Roepende bosuil ten zuiden van plangebied
12 juni 2023	Boomvalk Sperwer	20:30 – 22:00	Geen boomvalk waargenomen Geen sperwer waargenomen Vrouwelijke torenvalk foerageert binnen het plangebied Veel gierzwaluwen actief boven woonwijk Oostelvoortjes
12 juni 2023	Ransuil	22:00 – 23:30	Geen bedelende ransuilen gehoord Roepende bosuil ten zuiden van plangebied

Overige bevindingen met betrekking tot vogels met een (mogelijk) jaarrond beschermd nest (categorie 1-5)

- In de woonwijk Oostelvoortjes zijn veel gierzwaluwen actief. Het is met zekerheid vast te stellen dat er nesten zijn in de wijk, hoewel tijdens het onderzoek niet is vastgesteld waar deze zich bevinden. Wel vlogen circa 20 dieren gierend over de daken rond zonsondergang. De nestplaatsen worden niet aangetast door het voornemen. Ook wordt geen essentieel foerageergebied aangetast. Effecten op de gierzwaluw zijn hierom uitgesloten.
- Het plangebied en de omgeving worden gebruikt als foerageergebied van de buizerd, ooievaar en torenvalk. Er zijn echter voldoende alternatieve foerageerlocaties in de omgeving. Hierom zijn effecten op deze soorten uitgesloten.
- De bosuil is een categorie 5 vogelsoort en nesten zijn alleen jaarrond beschermd als er sprake is van zwaarwegende ecologische belangen. Bij het bezoek van 22 mei 2023 en 12 juni 2023 zijn roepende bosuilen gehoord. Deze bevonden zich ten zuiden van het plangebied. Het betreft waarschijnlijk een territorium rondom de Oirschotseweg 10. Ook is de bosuil eenmaal waargenomen in de noordelijke bosschage tijdens een veldbezoek ten behoeve van marterachtigen (11 april 2023). Dit betrof een dagrustplaats en geen nest. De nestplaatsen worden niet aangetast door het voornemen. Mogelijk worden dagrustplaatsen aangetast door het voornemen, maar er zijn voldoende alternatieve locaties in de omgeving. Ook blijft voldoende foerageergebied over in de omgeving. Effecten op de bosuil zijn uitgesloten.

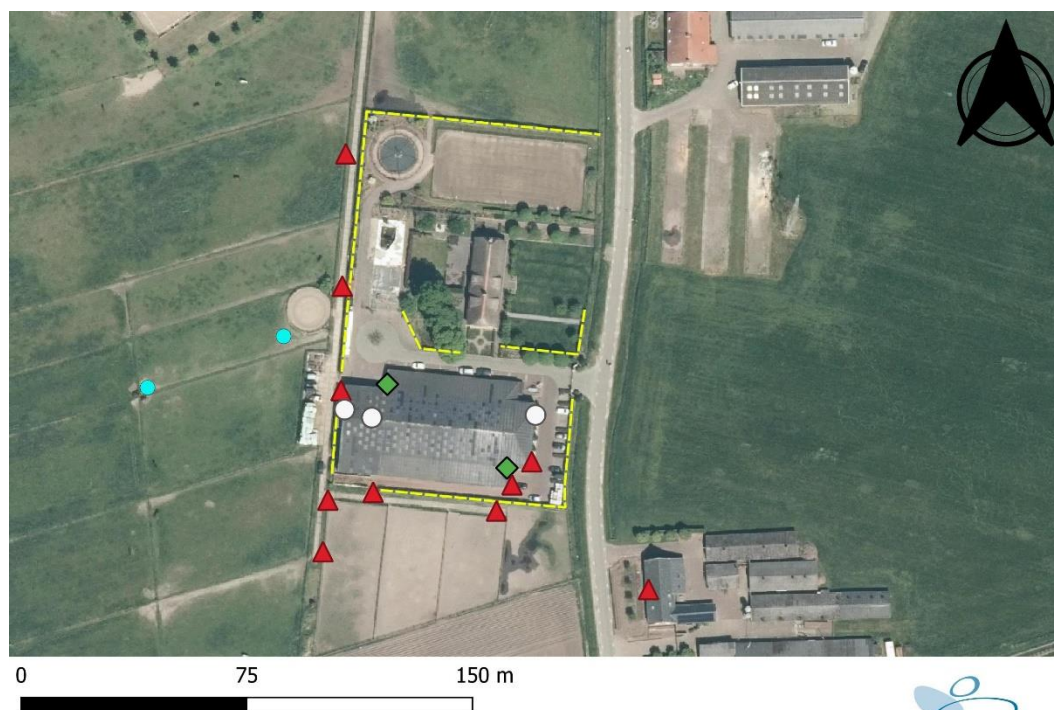
4.2 Jaarrond beschermde nesten (huismus)

Tijdens de veldbezoeken is geconstateerd dat er op verschillende plaatsen in de paardenstal nesten van de huismus aanwezig zijn. Op twee plaatsen zijn openingen gevonden aan het rand van het dak die toegang tot de stal voorzien. Op deze plekken zijn op verschillende momenten tijdens de veldbezoeken zingende mannetjes en transport van nestmateriaal waargenomen. Ook aan de binnenkant in de paardenstal is dit gedrag waargenomen op plekken tussen het dak en de muren waartussen zich een ruimte bevindt die nestgelegenheid biedt voor de huismus.

Er vlogen bij de bezoeken circa 30 huismussen rond bij het perceel. Binnen het plangebied zijn maximaal drie zingende mannetjes gelijktijdig waargenomen, wat duidt op 3 nestplaatsen. Er zijn ook 8 invliegende individuen rond de stal gezien, waarvan 6 vrouwtjes en 2 mannetjes. Hierom wordt het aantal nesten in de stal vastgesteld op 6. Het totaal aantal nesten komt hiermee op 8. Het is mogelijk dat een deel van de andere huismussen van nabijgelegen percelen komen of individuen zonder eigen nest betreffen en dus geen nest hebben op Heiligenboom 1.

Daarnaast zijn er elementen binnen het onderzoeksgebied die onderdeel uitmaken van de functionele leefomgeving van de huismus. Gedurende de veldbezoeken zijn er verschillende groepjes huismussen waargenomen in de haagbeukhagen rondom het perceel. De haagbeukhaag is hiermee een rustplaats een essentieel foerageergebied voor alle aanwezige huismussen (circa 30). Ook zijn er poeltjes in de graslanden rondom het perceel aan de Heiligenboom 1 die gebruikt worden om te baden. Waarnemingen tijdens het veldbezoek zijn afgebeeld in figuur 4.1 en figuur 4.2. De effecten van het voornemen op de huismus worden in hoofdstuk 5 besproken.

Datum	Soort	Tijdstip	Bevinding
1 mei 2023	Huismus	19:00 - 20:00	Zichtwaarnemingen en nest-indicerend gedrag nabij paardenstal.
17 mei 2023	Huismus	19:00 - 20:30	Zichtwaarnemingen en nest-indicerend gedrag nabij paardenstal.
13 juni 2023	Huismus	19:45 - 21:30	Zichtwaarnemingen.

Legenda

- Haagbeukhagen met rustplaatsen
- Badend
- ▲ Individu
- ◆ Toegang tot groep nesten in stal
- Zingend mannetje

Figuur 4.1. Waarnemingen van huismussen rond het perceel Heiligenboom 1. Bron ondergrond: QGIS-PDOK.

Figuur 4.2. Waarnemingen van huismussen rond het perceel aan de Heiligenboom 1. Boven: Badderende en stof badende huismussen op de graslanden naast het perceel van Heiligenboom 1. Linksonder: Zingende man op het dak van de paardenstal. Rechtsonder: Mannelijke huismus op een nest tussen de hooischuur en de binnenbak.

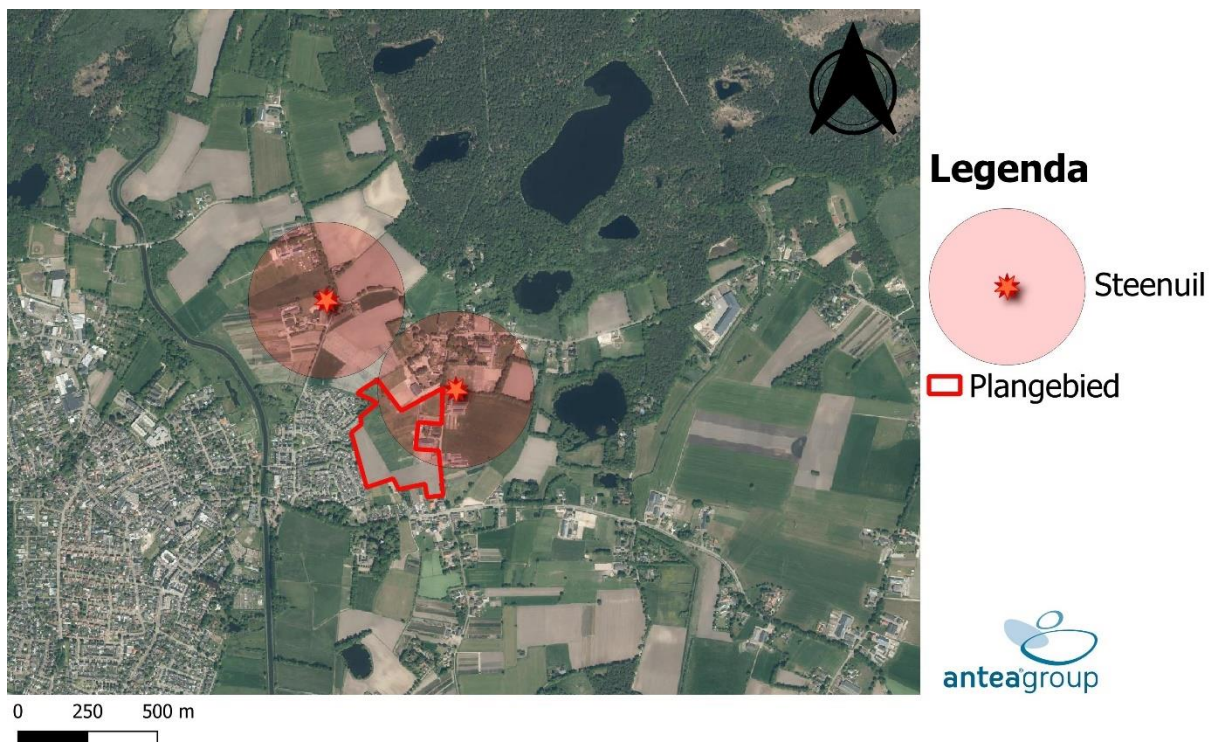
4.3 Jaarrond beschermde nesten (steenuil)

Bij het onderzoek zijn twee territoria van de steenuil vastgesteld (figuur 4.3). De eerste nestlocatie bevindt zich op circa 50 meter ten oosten van het plangebied. Deze nestplaats betreft een nestkast die door de uilenwerkgroep is opgehangen in de bomenrij ten noorden van de Heiligenboom 8. De andere nestlocatie bevindt zich op circa 350 meter ten noorden van het plangebied, ter hoogte van de Stokske 7.

Na afronding van het steenuil onderzoek is contact opgenomen met de steenuilenwerkgroep Oisterwijk. De werkgroep heeft beaamd dat dit de enige relevante territoria zijn voor het planvoornemen.

De effecten van het voornemen op de steenuil worden in hoofdstuk 5 besproken.

Datum	Soort	Tijd	Bevinding
14 maart 2023	Steenuil	13:00 – 14:30	Geen nestsporen aan de Heiligenboom 1
14 maart 2023	Steenuil	19:15 – 20:45	Geen steenuil gehoord
5 april 2023	Steenuil	22:00 – 00:00	Steenuilen gehoord op twee locaties rondom het plangebied
18 april 2023	Steenuil	21:30 – 23:30	Steenuilen gehoord op twee locaties rondom het plangebied

Figuur 4.3. Nestlocaties van de steenuil (rode ster) en indicatie van territorium (rode cirkel) rond het plangebied. Bron ondergrond: QGIS-PDOK.

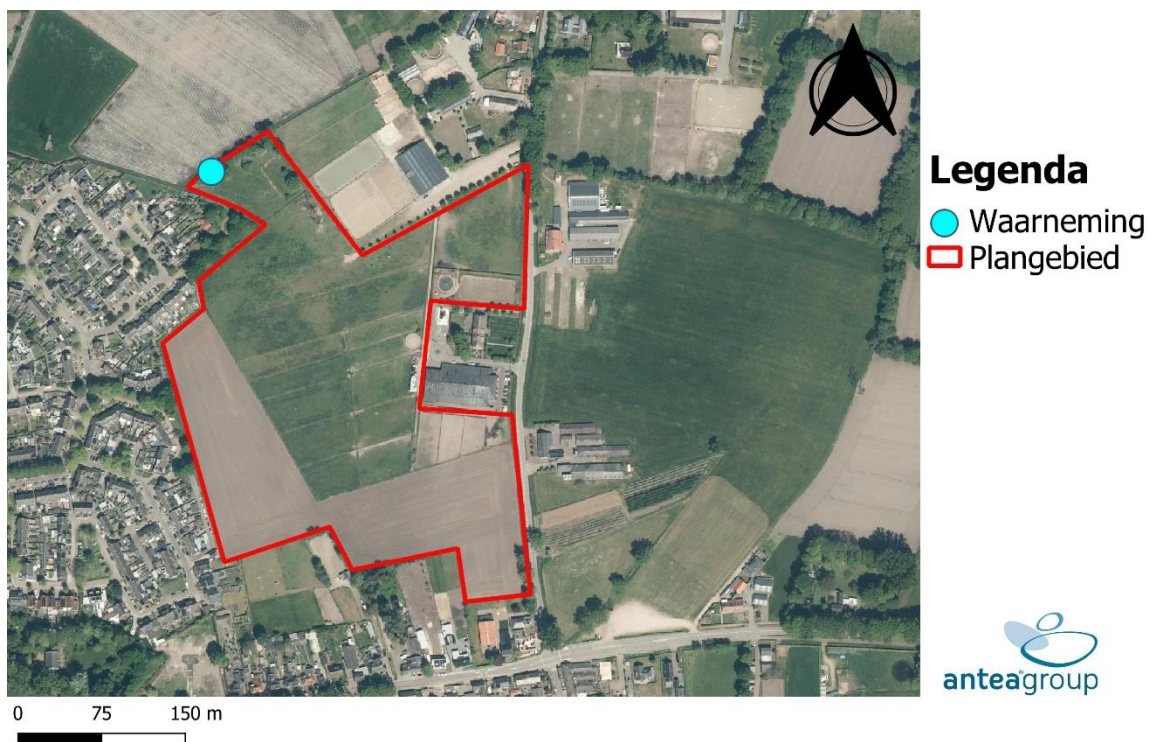
4.4 Marterachtigen

De bunzing is vijfmaal waargenomen bij de wildcamera in de bosschage waar zich konijnenburchten bevinden (figuur 4.4 en 4.5). Hierbij werd eenmaal interesse getoond in de konijnenburcht. Hierom kan een verblijfplaats in deze bosschage niet worden uitgesloten. Doordat de bunzing meermaals verspreid over de onderzoeksperiode is waargenomen, is het aannemelijk dat de bosschage bij de kern van het territorium van de bunzing behoort. De effecten van het voornemen op de bunzing worden in hoofdstuk 5 besproken.

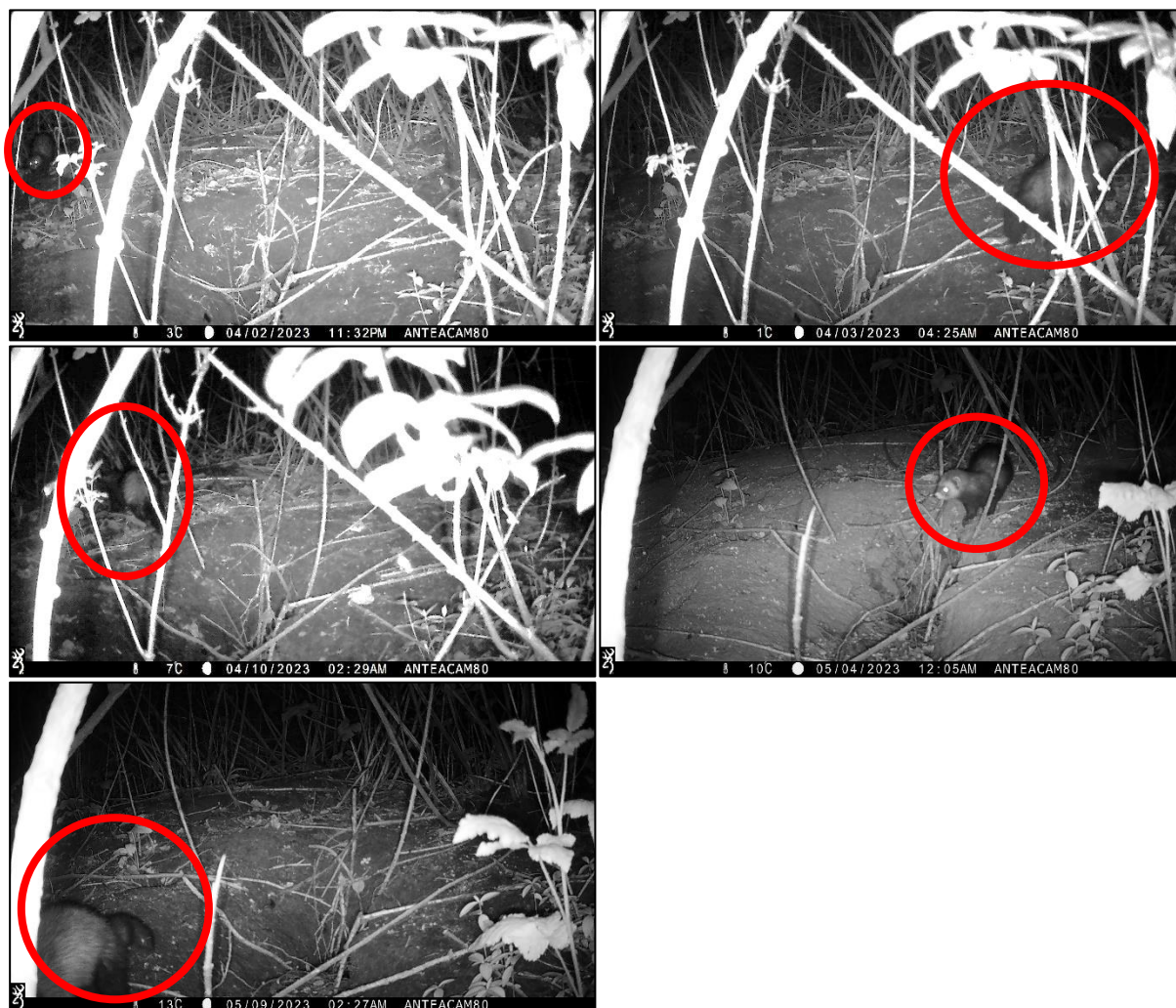
Ook is de steenmarter tweemaal waargenomen bij de wildcamera in de bosschage waar zich konijnenburchten bevinden (figuur 4.4 en 4.6). Hierbij werd eenmaal interesse getoond in de konijnenburcht. Doordat de steenmarter slechts tweemaal is waargenomen, is het waarschijnlijk dat de bosschage zich aan de rand van het territorium bevindt. De konijnenburchten zijn echter geschikt als verblijfplaats voor de steenmarter en hierom kan gebruik van deze burchten door de steenmarter niet uitgesloten worden. De effecten van het voornemen op de steenmarter worden in hoofdstuk 5 besproken.

Datum	Tijdstip	Soort
2 april 2023	23:32	Bunzing
3 april 2023	04:25	Bunzing
10 april 2023	02:29	Bunzing
1 mei 2023	23:06	Steenmarter
4 mei 2023	00:05	Bunzing
8 mei 2023	21:49	Steenmarter
9 mei 2023	02:27	Bunzing

Andere soorten die door de wildcamera's zijn waargenomen in het plangebied zijn de bruine rat, de bosmuis, de rosse woelmuis, de huisspitsmuis, katten, honden, konijnen, egels en een vos. Deze soorten vallen allen onder de zorgplicht. Ook zijn verscheidene zangvogels, met name in de bosschage, waargenomen. De waargenomen soorten betroffen onder andere de houtduif, heggenmus, koolmees, merel, roodborst, vink, winterkoning en zanglijster.

Figuur 4.4. Locatie met vijf waarnemingen van een bunzing en twee waarnemingen van een steenmarter in het plangebied. De andere camera's hebben geen marterachtigen waargenomen. Bron ondergrond: QGIS-PDOK.

Figuur 4.5. Vijf waarnemingen van de bunzing bij de konijnenburchten aan de noordzijde van het plangebied.

Figuur 4.6. Twee waarnemingen van de steenmarter bij de konijnenburchten aan de noordzijde van het plangebied.

5. Effectbeoordeling

In dit hoofdstuk worden de in hoofdstuk 4 uiteengezette bevindingen getoetst aan de Wet natuurbescherming en wordt aangegeven of er een noodzaak is om een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aan te vragen.

5.1 Jaarrond beschermde nesten (huismus)

Er zijn circa 30 huismussen waargenomen rond het perceel aan de Heiligenboom 1, waarvan 8 nestlocaties zijn vastgesteld. Ook is bepaald dat zich meerdere rustplaatsen op het perceel in de haagbeukhaag bevinden. De huismus is beschermd onder artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. De huismus is een categorie 2 vogelsoort. Dit houdt in dat de soort een koloniebroeder is die elk broedseizoen op dezelfde plaats broedt en die daarin zeer honkvast is of afhankelijk is van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. Het is voor categorie 2 vogelsoorten verboden deze te doden/vangen, nesten/rustplaatsen en eieren te vernielen/beschadigen, eieren te rapen en de vogels opzettelijk te verstoren.

Tijdens het nader onderzoek is vastgesteld dat de paardenhouderij op het perceel aan de Heiligenboom 1 dienst doet als nestplaats voor 8 paren huismussen. Ook de haagbeukhagen rondom het perceel hebben een functie als vaste rust- en/of verblijfplaats voor alle aanwezige individuen (circa 30) en dienen als essentieel foerageergebied. Het is aannemelijk dat ook de directe omgeving van de paardenhouderij wordt gebruikt als foerageergebied door het grote voedselaanbod in en nabij de stallen en de hooizolder. Daarnaast is tijdens het nader onderzoek vastgesteld dat de kleine waterpoelen buiten het perceel een functie hebben om te baden en voor drinkwatervoorziening.

Eventuele sloop van het gebouw of kap van de haagbeukhagen leidt tot een directe aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen en is hierom een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb. In dit geval dient een ontheffing te worden aangevraagd voor het beschadigen, vernielen wegnemen en/of storen van jaarrond beschermde nesten en/of vaste rust- en verblijfplaatsen.

Aantasting van de poelen buiten het perceel leidt tot een afname van bad- en drinkwatervoorziening. Er is op het perceel aan de Heiligenboomweg 1 echter voldoende alternatief water beschikbaar om in deze functies te voorzien. Een ontheffing is in dit geval niet aan de orde.

De nesten in de paardenstal en rustplaatsen in de haagbeuk kunnen daarnaast ook indirect aangetast worden door verstoring tijdens de werkzaamheden. Door de werkzaamheden kunnen deze locaties (tijdelijk) verlaten worden. In de directe omgeving van het onderzoeksgebied zijn te weinig alternatieve foerageergebieden, rustplaatsen en dekking aanwezig om bij verlies aan deze elementen aan de behoefte te voldoen. Om deze reden dient ook voor verstoring van de huismus een ontheffing aangevraagd te worden.

In de ontheffing dient, afhankelijk van de uiteindelijke ingreep, omschreven te worden hoe effecten geminimaliseerd worden en hoe compensatie plaatsvindt. Hierbij kan gedacht worden aan werken buiten de kwetsbare periode, het aanbieden van alternatieve nestplaatsen, het aanbieden van alternatief leefgebied en het faseren van de werkzaamheden.

Vervolgstappen

- Er is sprake van nestplaatsen in de bebouwing aan de Heiligenboom 1 en vaste- rust en/of verblijfplaatsen in de haagbeuken aan de Heiligenboom 1.
- Bij de werkzaamheden zullen deze door verstoring tijdelijk hun functie verliezen. Daarnaast is er sprake van permanente aantasting in het geval van sloop van het gebouw of kap van de haagbeukhaag.
- Er dient in beide gevallen een ontheffing aangevraagd te worden. Afhankelijk van het uiteindelijke voornemen is ook sprake van een compensatieopgave, gefaseerd werken, en/of werken buiten kwetsbare periodes

5.2 Jaarrond beschermde nesten (steenuil)

Er zijn twee territoria van de steenuil aanwezig nabij het plangebied. De steenuil is beschermd onder artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. De steenuil is een categorie 1 vogelsoort. Dit houdt in dat de soort het broednest jaarrond gebruikt, ook als vaste rust- en verblijfplaats gebruikt. De soort heeft een beperkt leefgebied en is zodoende kwetsbaar voor verlies van geschikt biotoop (BIJ12, 2017d). Het is voor categorie 1 vogelsoorten verboden deze te doden/vangen, nesten/rustplaatsen en eieren te vernielen/beschadigen, eieren te rapen en de vogels opzettelijk te verstoren.

De nestplaatsen worden niet direct aangetast door het voornemen. Doordat de nestlocaties buiten het planvoornemen liggen, worden deze niet verwijderd. Er dient echter ook rekening gehouden te worden met indirecte effecten op nestplaatsen. Zo hebben steenuilen territoria rond hun nest waar zij hun voedsel verzamelen. Indien het territorium teveel wordt aangetast en onvoldoende voedsel verkregen kan worden, verliest het nest zijn functie. Ook dit is een overtreding van de Wet natuurbescherming. Het noordelijk territorium ligt op voldoende afstand van het planvoornemen om effecten van het voornemen op foerageergebied uit te sluiten. Bij het nest ten oosten van het territorium is echter wel sprake van effecten op essentieel foerageergebied. Steenuilen hebben relatief kleine territoria. Het activiteitsgebied rond de nestplaats is slechts enkele honderden meters. In het broedseizoen vliegen ze vaak nog minder ver van de nestplaats. Het plangebied ligt op minder dan 100 meter van een nestplaats (BIJ12, 2017). De weilanden rond Heiligeboom 1 hebben veel zitplekken voor de steenuil en in de zomer was er kruidrijke vegetatie op de weilanden en ruige structuren langs de randen, wat goed foerageergebied biedt. Doordat het foerageergebied wordt aangetast, is een ontheffing voor de steenuil noodzakelijk. Daarnaast dient het leefgebied wat verdwijnt gecompenseerd te worden en dient bij de uitvoering van de werkzaamheden rekening gehouden te worden met de steenuil door gefaseerd te werken en/of te werken buiten de kwetsbare periodes.

Verbeteren biotoop in bestaand of nieuw leefgebied

Als essentieel leefgebied zijn functie niet meer kan vervullen, is het noodzakelijk voorafgaand aan de start van het voornemen maatregelen te nemen om het aanbod en het functioneren van vervangend foerageergebied te garanderen. Dit kan door het nemen van beheermaatregelen of inrichtingsmaatregelen. Het nieuwe leefgebied moet voldoende van omvang en kwaliteit zijn om het territorium en de populatie in stand te houden. Blijvende aanwezigheid van nieuw leefgebied, met beheer en onderhoud gericht op de steenuil, is van belang. Bestaand of potentieel geschikt te maken leefgebied dat grenst aan de ingreep, maar dat buiten de invloedssfeer ervan valt, kan tijdig verbeterd worden. De steenuilen kunnen zich daardoor aanpassen aan het nieuwe leefgebied. Voor alternatief leefgebied is geen gewenningsperiode genoemd in het kennisdocument van BIJ12, maar voor nestplaatsen wel. Vervangende nestplaatsen dienen bij voorkeur minimaal drie maanden voor de start van de werkzaamheden, en bij voorkeur al in de periode september tot december, aanwezig zijn, om de vogels te laten wennen aan de nieuwe voorzieningen. Dit kan ook als leidraad voor alternatief leefgebied worden aangehouden.

Voor een goede inrichting ten behoeve van de steenuil kan er ook contact worden opgenomen met een lokale steenuilenwerkgroep, voor het inwinnen van advies en eventueel het kijken naar mogelijke hulp bij het realiseren van de inrichting.

Vervolgstappen

- Er is sprake van een vaste rust- en verblijfplaats op circa 50 meter ten oosten van het plangebied
- Het plangebied is onderdeel van essentieel leefgebied van deze verblijfplaats
- Bij de werkzaamheden wordt essentieel leefgebied aangetast, dit leefgebied dient gecompenseerd te worden.
- Er dient een ontheffing aangevraagd te worden. Afhankelijk van het uiteindelijke voornemen is ook sprake van gefaseerd werken en/of werken buiten kwetsbare periodes

5.3 Marterachtigen (bunzing en steenmarter)

Tijdens het onderzoek zijn de bunzing en de steenmarter in het noordelijk deel van het plangebied waargenomen. Om deze reden is de aanwezigheid van een verblijfplaats en (essentieel) foerageergebied van een bunzing en een verblijfplaats van de steenmarter in het plangebied niet uit te sluiten.

De bunzing en de steenmarter staan vermeld op onderdeel A, behorende bij artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Voor de soorten vermeld op onderdeel A geldt dat het verboden is de soorten opzettelijk te doden of te vangen, ook is het verboden vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen. Er is echter geen sprake van een verbod op verstoring van de soorten (in tegenstelling tot onder art 3.1 en 3.5 beschermde soorten).

Met de geplande inrichting van het plangebied, zoals nu bekend, blijft de noordelijke vegetatie en de directe omgeving behouden. Hiermee blijven ook het foerageergebied en de verblijfplaatsen behouden. Met betrekking tot verblijfplaatsen en foerageergebied is er momenteel geen sprake van effecten van het voornemen op de bunzing en de steenmarter. Indien wel werkzaamheden aan de bosschage plaatsvinden, is er sprake van aantasting van essentieel leefgebied en verblijfplaatsen en dient een ontheffing aangevraagd te worden. Ook dienen de verblijfplaatsen en het leefgebied in dit geval gecompenseerd te worden.

Er zijn daarnaast kansen voor het martervriendelijk maken van de nieuwe woonwijk. Zo kan een groenstrook tussen de bosschage en de landschapselementen ten oosten van het plangebied aangelegd worden om connectiviteit voor de soort met zijn leefomgeving te behouden. Door het voornemen is er daarnaast sprake van toenemende verkeersbewegingen in het plangebied. Aangeraden wordt de maximumsnelheid rond de bosschage te verlagen naar 30 km/h. Hierom kan een faunapassage gerealiseerd worden in het geval van een noordelijke ontsluitingsweg. Ook kan de maximumsnelheid in de wijk, en met name nabij de bosschage, verlaagd worden. Deze en andere mogelijkheden kunnen met een marterdeskundige afgestemd worden.

Vervolgstappen

- Er is sprake van een vaste rust- en verblijfplaats van de bunzing en steenmarter aan de noordzijde van het plangebied;
- In de huidige tekeningen wordt de bosschage en de omliggende groenstructuren niet aangetast, waardoor effecten uitgesloten zijn en er geen vervolgstappen aan de orde zijn;
- Indien het voornemen verandert en wel werkzaamheden plaatsvinden aan de noordelijke bosschage, dient een ontheffing aangevraagd te worden en is er sprake van een compensatieopgave;
- Daarnaast wordt aangeraden aanvullende maatregelen ten behoeve van de bunzing en steenmarter te realiseren zoals het verlagen van de maximumsnelheid, het aanleggen van een faunapassage of het realiseren van een groenstrook tussen de bosschage en landschappelijke elementen ten oosten van het plangebied.

6. Conclusies en aanbevelingen

BPD Ontwikkeling B.V. is voornemens om de woonwijk Oostelvoortjes II te realiseren. Het plangebied ligt ten oosten van de woonwijk Oostelvoortjes, ten westen van de Heiligenboomweg en ten noorden van de Oirschotseweg te Moergestel (gemeente Oisterwijk, Provincie Noord-Brabant). Naar aanleiding van de Natuurtoets is in de periode 14 maart 2023 tot en met 13 juni 2023 onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten (boomvalk, huismus, ransuil, sperwer en steenuil) en marterachtigen (bunzing, hermelijn, wezel, steenmarter). In Tabel 6.1 zijn de conclusies van het nader onderzoek per onderzochte soort weergegeven.

6.1 Jaarrond beschermde nesten

Boomvalk

De boomvalk is niet waargenomen tijdens het nader onderzoek. Om deze reden is de aanwezigheid van een nestlocatie uitgesloten. Negatieve effecten van het voornemen op de boomvalk zijn uitgesloten.

Huisemus

De huisemus heeft acht nestplaatsen in de bebouwing aan de Heiligenboom 1. Ook zijn er rustplaatsen voor circa 30 huismussen aanwezig in de haagbeukhagen om het perceel aan de Heiligenboom 1. Er is zeker sprake van verstoring van de werkzaamheden (aantasting van nest- en rustplaatsen) en uiteindelijk bij het uiteindelijke ontwerp mogelijk ook van verwijdering van rust- en nestplaatsen. Om deze reden dient een ontheffing aangevraagd te worden en is mogelijk ook sprake van een compensatieopgave.

Ransuil

De ransuil is niet waargenomen tijdens het nader onderzoek. Om deze reden is de aanwezigheid van een nestlocatie uitgesloten. Negatieve effecten van het voornemen op de ransuil zijn uitgesloten.

Sperwer

De sperwer is niet waargenomen tijdens het nader onderzoek. Om deze reden is de aanwezigheid van een nestlocatie uitgesloten. Negatieve effecten van het voornemen op de sperwer zijn uitgesloten.

Steenuil

Er zijn twee steenuil territoria aanwezig nabij het plangebied. Het noordelijke steenuil territorium ligt op voldoende afstand om geen negatieve effecten van het planvoornemen te ondervinden. Het steenuil territorium rond de Heiligenboom 8 ondervindt wel negatieve effecten doordat essentieel foerageergebied wordt aangetast. Hierom dient een ontheffing aangevraagd te worden en is er sprake van een compensatieopgave.

6.2 Marterachtigen

Bunzing

De bunzing is vijfmaal waargenomen aan de noordelijke zijde van het plangebied. In de huidige plannen wordt deze bosschage en het omliggende groen niet aangetast, waardoor er geen sprake is van aantasting van essentieel leefgebied of verblijfplaatsen van de bunzing. Indien het voornemen verandert en deze bosschage wel wordt aangetast, dient een ontheffing aangevraagd te worden en is er sprake van een compensatieopgave.

Steenmarter

De steenmarter is tweemaal waargenomen aan de noordelijke zijde van het plangebied. In de huidige plannen wordt deze bosschage en het omliggend groen niet aangetast, waardoor er geen sprake is van aantasting van verblijfplaatsen van de steenmarter. Indien het voornemen verandert en deze bosschage wel wordt aangetast, dient een ontheffing aangevraagd te worden en is er sprake van een compensatieopgave.

Kansen voor marterachtigen

De nieuwe woonwijk kan martervriendelijk worden ingericht door enkele simpele maatregelen. Voorbeelden hiervan zijn het realiseren van een groenstrook tussen de noordelijke bosschage en de landschapselementen ten oosten van het plangebied. Ook kan de maximumsnelheid in de wijk worden verlaagd naar 30 km/h en kan een faunapassage gerealiseerd worden om verkeersslachtoffers te voorkomen. Deze en andere mogelijkheden kunnen met een marterdeskundige besproken worden.

Tabel 6.1 zijn de onderzochte soorten en de daarbij horende conclusies weergegeven.

Tabel 6.1. Overzicht conclusies per onderzochte beschermde soort.

Soort	Essentiële functies in plangebied?	Ontheffing noodzakelijk?	Vervolgstappen
Jaarrond beschermde nesten Boomvalk	Nee.	Nee.	N.v.t.
Jaarrond beschermde nesten Huisemus	Nee, maar wel direct ernaast. - 8 nestplaatsen in stal Heiligenboom 1. - 30 rustplaatsen in haagbeukhaag Heiligenboom 1.	Ja.	Aanvragen ontheffing, afhankelijk van werkzaamheden ook een compensatieplan.
Jaarrond beschermde nesten Ransuil	Nee.	Nee.	N.v.t.
Jaarrond beschermde nesten Sperwer	Nee.	Nee.	N.v.t.
Jaarrond beschermde nesten Steenuil	Ja, essentieel foerageergebied van nest ter hoogte van Heiligenboom 8.	Ja.	Aanvragen ontheffing en opstellen compensatieplan.
Marterachtigen Bunzing	Ja, verblijfplaatsen in noordelijke vegetatie.	Nee, de bosschage en omliggend groen worden niet aangetast.	Geen, mits de bosschage en omliggend groen niet worden aangetast.
Marterachtigen Steenmarter	Ja, verblijfplaatsen in noordelijke vegetatie.	Nee, de bosschage en omliggend groen worden niet aangetast.	Geen, mits de bosschage en omliggend groen niet worden aangetast.

7. Bronnen

Antea Group (2023). Natuurtoets Oostelvoortjes II Moergestel. *Toetsing Wet natuurbescherming en NNB*. 1 juni 2023.

BIJ12, 2017. Kennisdocument Steenuil. *Athena Noctua*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12, 2023. Kennisdocument Huismus. *Passer domesticus*. Versie 2.1, februari 2023.

Bouwens, S. 2017. Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant.

Westra, S.A., Kuiters, R.S.M., 2018. Beheerwijzer landschappelijke maatregelen voor kleine marterachtigen. Versie 1, maart 2018.

Overig

QGIS
PDOK
NDFF
SOVON

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ Oosterhout
Postbus 40
4900 AA Oosterhout
T. +31 6 20 70 42 04
E. Alyssa.vanderLinden@AnteaGroup.nl

Copyright © 2023

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct een melding te maken bij security@antegroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

www.anteagroup.nl